

Z uvedeného vyvozují dva závěry: Prvním je odkaz na ustanovení § 13 obč. zák. a znalost judikatury. Druhým jednotlivá písmena ustanovení § 31 zákona o rozhodčím řízení plus poučovací povinnost a v jeho důsledku hypertrofovaná judikatura Nejvyššího soudu.

Má poslední poznámka se vztahuje k pojištění odpovědnosti rozhodců. Já jsem s ním dříve nesouhlasil, protože mě učil profesor Zoulík, že rozhodce žádnou zodpovědnost za právní názor nemá. Někteří rozhodci se báli, proto se rozhodli pojistit se preventivně. A dnes se ukazuje, že pojištění je na místě.

JUDr. Jiří Vlastník, Ph.D., advokát

Vzhledem k současné právní úpravě je v současnosti vcelku nadbytečné diskutovat o tom, jestli rozhodci mají či nemají poučovací povinnost, protože z právní úpravy i z judikatury soudů vyplývá jednoznačně a strany na ni mohou v dobré víře spoléhat. Bohužel v praxi se někdy setkáváme s tím, že rozhodci provedou všechny důkazy, které jim strany předloží, ale jenom formálně, a potom se s řadou z nich vůbec nevypořádají ve svém rozhodnutí. Není zjevné, které skutečnosti skutečně považovali za prokázané a které ne. Domnívám se, že poučovací povinnost by nebyla nijak výrazně procesně zatěžující a lze se s ní vypořádat poměrně elegantně a velmi rychle.

Pokud jde o ustanovení § 13 obč. zák. a o předvídatelnost práva, domnívám se, že právo je jenom jedno a že je nerozhodné, zda konkrétní spor ruší rozhodci nebo soudy. Strana, která předkládá žalobu, nemůže vycházet z rozhodčích nálezů, které nezná, ale vychází z judikatury, opírá o ni svoje nároky a spoléhá na to, že rozhodci budou z judikatury též vycházet. A budou-li se chtít od ní odchýlit, své rozhodnutí vyargumentují tak, aby rozhodčí nález obstál. Rozhodující je způsob, jakým rozhodce dospěl k rozhodnutí. Pokud bude způsob, jakým rozhodce dospěl k rozhodnutí, nepřezkoumatelný a bude svědčit o svévoli rozhodce, domnívám se, že je dán důvod pro zrušení rozhodčího nálezu pro neumožnění stranám řádně věc projednat. Konečně mám poznámku k rozhodnutí Ústavního soudu, které dovodilo pravomoc soudů přezkoumávat usnesení stálého rozhodčího soudu. Osobně

se s tím rozhodnutím ztotožňuji a myslím si, že není jiný orgán, který by mohl posuzovat spor mezi účastníkem rozhodčího řízení a rozhodčím soudem, než právě soud. Uzavřením rozhodčí doložky strany se nevzdávají právní ochrany před obecnými soudy.

JUDr. Bohuslav Klein

Strany nemají co očekávat, že budou poučovány, protože v zákoně o rozhodčím řízení o žádném poučování není ani slovo, a nebylo tam desetky let. V tom je základní rozpor v nazírání mezi rozhodci a soudci. Já jsem rozhodcem od roku 1978 a vychovali mě staří procesualisté v tom, že rozhodčí řízení je v rukou stran a rozhodce má tuto vůli stran respektovat a rozhodnout podle toho, co mu strany předloží.

Dnešní diskuse je potvrzením našeho názoru, který jsme měli při poslední či předposlední novele zákona o rozhodčím řízení. Nesnažte se smísit zákon o rozhodčím řízení s pravidly pro rozhodčí řízení o spotřebitelích. Já jsem obecně znám jako odpůrce ochrany spotřebitelů, protože se patnáct let snažíme spotřebitele vychovat, a přesto i po patnácti letech spotřebitelé stále podepisují smlouvy, které nečtou, a jen čekají, až dostanou peníze. Ale Evropa se vydala touto pitomou cestou, a my jsme to museli respektovat. Pak ať se do zákona o rozhodčím řízení o spotřebitelích dodají další podmínky, například že je musejí soudit zelení trpaslíci s červenými trpaslíky a že musejí mít praporky. Ale ať se takové věci necpou do zákona o běžném rozhodčím řízení. Protože pak se neustále ubírá z koláče svobodného rozhodování, a proti tomu je potřeba se postavit.

Přítomní by zajisté diskutovali ještě dlouho, kdyby neúprosně běžící čas nevyčerpal veškerý prostor, který pro sebe workshop rezervoval.

Jeden z panelistů, JUDr. Vojtěch Trapl, a dva další účastníci workshopu – doc. Bohumil Poláček a JUDr. Jiří Vlastník – po skončení akce zaslali podrobněji zpracovaná diskusní vystoupení a své reakce na přednesené příspěvky. Tyto materiály uveřejňujeme v plném znění na následujících stránkách.